

РЕЦЕНЗІЯ

рецензента – доктора технічних наук, професора, директора навчально-наукового інституту інформаційних технологій Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій Нестеренко Катерини Сергіївни на дисертаційну роботу Твердохліба Арсенія Олександровича на тему: «Моделі та метод забезпечення масштабованості високонавантажених комп'ютерних систем із блокчейн», подану на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 12 - Інформаційні технології за спеціальністю 123 - Комп'ютерна інженерія

Актуальність обраної теми.

У сучасних фінансових технологіях, телекомунікаціях та e-commerce високонавантажені комп'ютерні системи функціонують в умовах екстремальних навантажень. Відмова навіть одного централізованого елемента системи або порушення цілісності бази даних можуть призвести до катастрофічних наслідків. Застосування смарт-контрактів та незмінних розподілених реєстрів здатне вирішити проблему надійності, проте їх впровадження стримується проблемою масштабованості. Робота Твердохліба А.О., у якій розроблено нові архітектурні рішення та методики автоматизованого тестування таких розподілених середовищ, є надзвичайно актуальним внеском у розвиток комп'ютерної інженерії.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації.

Достовірність результатів забезпечена комплексним підходом: від теоретичного моделювання до реального інженерного втілення з автоматизованими процесами CI/CD. Автор переконливо доводить свої висновки результатами експериментів з імітацією відмов, підтверджуючи здатність системи продовжувати роботу при втраті до 30-40% вузлів.

Оцінка новизни наукових результатів дисертаційного дослідження.

Серед ключових елементів наукової новизни слід відзначити:

- вдосконалення методу децентралізованого управління ресурсами шляхом застосування агентного підходу та смарт-контрактів, що ліквідувало SPOF;
- удосконалення гібридної моделі інтеграції блокчейну у ВКС, що розділяє обчислення та верифікацію, тим самим зменшуючи час обробки на 15%;
- створення нової моделі координації обробки та зберігання даних, яка оптимізує використання розподілених ресурсів.

Практична цінність отриманих результатів.

Практичне значення роботи полягає у створенні готових архітектурних шаблонів та методології верифікації для децентралізованих систем. Розроблена архітектура дозволяє збільшити ефективність використання обчислювальних ресурсів на 21% та обробляти сотні тисяч запитів. Результати мають підтверджені акти впровадження у наукові теми ДУІКТ.

Повнота викладу основних результатів дисертації в публікаціях.
Наукові здобутки широко висвітлені у 15 публікаціях, що включають фахові видання України, журнали бази Scopus та матеріали міжнародних конференцій.

Оцінка змісту дисертації, відповідність встановленим вимогам щодо оформлення.

Дисертація оформлена на високому рівні, містить багатий графічний матеріал (51 рисунок), що детально ілюструє архітектуру мікросервісів та блокчейн-вузлів. Формат повністю відповідає чинним вимогам Постанови КМУ № 44.

Зауваження до проведеного дисертаційного дослідження.

Разом із тим, у роботі є кілька дискусійних аспектів:

1. При розробці методології автоматизованого тестування (Розділ 2.5) автор згадує інструменти CI/CD, проте не наводить конкретних метрик часу, що витрачається на повний цикл розгортання та тестування смарт-контрактів у тестових мережах при частих ітераціях.

2. У моделі розподіленого зберігання не в повній мірі досліджено проблему гарантованого видалення чутливих даних, що є складним завданням для імутабельних систем.

3. Доцільно було б додати порівняльний аналіз швидкодії запропонованого гібридного методу з сучасними Layer-2 рішеннями, які зараз активно використовуються для оптимізації блокчейн-систем.

Висновок.

Дисертаційна робота Твердохліба А.О. є завершеною, цілісною науковою працею, що має вагоме практичне та теоретичне значення. За глибиною досліджень, обґрунтованістю результатів та рівнем новизни дисертація відповідає спеціальності 123 - Комп'ютерна інженерія та вимогам п. 6-9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії...», затвердженого постановою КМУ від 12 січня 2022 р. № 44. Здобувач заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії.

Рецензент

Доктор технічних наук, професор,
директор навчально-наукового
інституту інформаційних технологій
Державного університету
інформаційно-комунікаційних технологій

Нестеренко

Катерина НЕСТЕРЕНКО

Підпис

ЗАСВІДЧУЮ

Учений секретар
Державного університету
інформаційно-комунікаційних технологій

Грица